

ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Кожуріна В. М.

*доктор філософії, старший викладач кафедри публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
м. Харків, Україна*

В умовах викликів, що постали перед сферою публічного управління з початком повномасштабного вторгнення, безпрецедентно змінюється організаційна, нормативна, інституційна та психо-емоційна складова діяльності. Відповідні події змінюють і парадигму оцінки ефективності органів влади, адже «ціна» професійності управлінського рішення зростає в умовах військового стану.

Для початку, варто окреслити основні новітні тенденції, притаманні сфері публічної служби в Україні, що сформувались з початку повномасштабного вторгнення. Ця тематика цікавить широке коло вітчизняних дослідників [3, 5, 6], узагальнивши новітні напрацювання яких, вбачається доцільним розділити їх на три категорії: мілітаризація публічної служби та економіки; зростання і посилення соціальної складової держави; суттєві акценти на таких співпраці з такими суб'єктами як громадські організації, волонтерські рухи, міжнародні організації, представники громадського сектору в Україні та закордоном.

1. «Мілітаризація» (в контексті одного з підходів) в системі публічної влади це тенденція до запровадження військової культури та законів і дисципліни, в тому числі й на цивільні сфери функціональної діяльності держави, економіку, діяльність профільних державних органів у секторі економічної безпеки, політики та соціуму загалом, що безпосередньо спрямовані на забезпечення національної безпеки та зростання оборонно-військового потенціалу держави [1]. Безпосередня мілітаризація – безпрецедентне збільшення чисельності військово-службовців-державних службовців та розмивання повноважень органів державного управління (військові адміністрації). Так, обласні військові адміністрації мають особливий адміністративно-правовий статус, адже, окрім особливостей утворення та припинення діяльності, вони наділені додатковими повноваженнями щодо запровадження та забезпечення здійснення заходів правового режиму та отримують подвійне підпорядкування залежно від повноважень, що вони виконують, крім

того мають підпорядкування в тому числі і Генеральному штабу Збройних сил України [6, с. 302].

2. Умови воєнного стану значно розширили та поглибили соціальні виклики для системи публічного управління, так, окрім притаманним раніше рівню безробіття, якості медицини, погіршення соціального становища соціально незахищених верств населення додалися такі глобальні виклики як: вимушене переміщення мільйонів людей, необхідність організації евакуації, втрата житла, майна, робочих місць і засобів до існування, пошкодження виробничих потужностей, закладів освіти та медичних закладів, соціальний захист і адаптація ветеранів, а також погіршення стану фізичного та психічного здоров'я [2]. Отже, кількість спеціалістів, задіяних у соціальній сфері стрімко зростає, змінюються вимоги до їх компетентності, з'являються нові функції, розширюються відділи та змінюються інституційні структури органів публічної влади – все це свідчить про соціальну переорієнтацію. Одним з факторів, що впливає на якість роботи у сфері соціальних послуг є цифровізація системи публічної влади.

3. Беззаперечно, ресурси держави не безмежні та зараз, в більшості, спрямовані на подолання зброєної агресії рф. Цей виклик перетворюється на потужну можливість небайдужих представників громадянського суспільства, які проводять збори для придбання всього необхідного військовим, організують навчання та надають психологічну підтримку серед цивільного населення, забезпечують гуманітарними потребами, запроваджують екологічні ініціативи, щоб мінімізувати наслідки воєнних дій та роблять багато іншого. Значна підтримка і міжнародних фондів, волонтерських організацій, представництв інших держав, які, співпрацюючи з органами публічної влади та представниками громадянського суспільства надають багатовекторну підтримку Україні. Для якісної і системної колаборації з «третьім» сектором, представникам публічної влади теж потрібна переорієнтація на відносно нових суб'єктів співпраці, надбання і розповсюдження кращих практик у цій сфері. Ця сфера, окрім розширення навичок та компетенцій, розвитку нормативної бази, потребує значної уваги у контексті протидії корупції, адже відомі випадки зловживань на різних рівнях публічної влади, що негативно впливає на імідж системи та оцінку її діяльності з боку громадян.

Окрім структурно-функціональних змін, змінюються і вимоги до оцінки спеціалістів у сфері публічного управління. Адже оцінка ефективності кожного спеціаліста є структурним елементом загальної картини діяльності системи публічного управління. Варто відмітити, що тенденція до унормування завдань і ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності на державній службі зберігається, наприклад, перелічені показники значно

набули конкретики з прийняттям наказів Національного агентства з питань державної служби № 181-23 від 10.11.2023 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо визначення завдань і ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців, які займають посади державної служби категорії "А", та їх перегляду» та № 186-23 від 17.11.2023 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо визначення завдань і ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців, які займають посади державної служби категорій "Б" і "В", моніторингу їх виконання та перегляду».

Серед ключових факторів, які в сучасних умовах сприяють підвищенню ефективності роботи спеціалістів системи публічного управління варто виокремити: впровадження, за необхідності, організації віддаленої роботи; спрощення процедури прийому на роботу нових спеціалістів; залучення на посади спеціалістів-військових у військово-цивільних адміністраціях; організація навчання та підвищення кваліфікації з акцентом на роботі в реаліях війни [4, с. 48].

Отже, підсумовуючи вищесказане, варто зауважити, що під дією багатьох факторів, система публічного управління в Україні зазнала багатовекторних і системних змін. При цьому, питання, що були першочерговими до повномасштабного вторгнення: адміністративно-територіальна реформа та децентралізація влади, побудова цілісної системи публічного управління та багато інших відійшли на другий план. Натомість, такі виклики, як боротьба з корупцією та діджиталізація та автоматизація надання послуг є актуальними і потребують уваги з боку науковців та законодавця.

Література:

1. Акімов А. В. Мілітаризація органів державної влади України в системі забезпечення національної безпеки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2023. № 6. С. 63–68. URL: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.6/11> (дата звернення: 23.11.2024).

2. Близнюк В. В., Яценко Д. Д. Основні завдання та пріоритети щодо подолання соціальних викликів в умовах війни та повоєнного відновлення. *Детермінанти відновлення та розвитку України* : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 28 червня 2024 року) URL: <https://reicst.com.ua/asp/article/view/2024-18-01/2024-18-01> (дата звернення: 23.11.2024).

3. Качан Я. В. Адаптивне управління в Україні в умовах війни: проблеми публічної служби. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 2(30). С. 136–144. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/download/8989/9036> (дата звернення: 23.11.2024).

4. Миколюк А. Публічне управління в умовах військового стану: питання ефективності. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. Вип. 29. С. 45–48.

5. Попович В., Новак Т., Щербина С. Управління системою соціальної роботи в умовах воєнного стану в Україні. *Підприємництво та управління розвитком соціально-економічних систем*. 2023. № 2. С. 223–245. URL: <https://purses.zp.edu.ua/article/view/302252/294284> (дата звернення: 23.11.2024).

6. Хомишин І. Ю. Публічна служба в умовах війни. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 3. С. 308–312.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-466-8-24>

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ІТ) У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ В УКРАЇНІ

Чернишев А. О.

*аспірант кафедри теоретичної та прикладної економіки,
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
Навчально-наукового інституту адміністрування та післядипломної
освіти Національного університету "Львівська політехніка"
м. Львів, Україна*

Вступ

• **Актуальність теми:** Використання інформаційних технологій (ІТ) у публічному управлінні в Україні є критично важливим для підвищення ефективності державних органів, зменшення корупції та забезпечення доступу до послуг для громадян.

• **Мета дослідження:** Аналіз успішних практик цифровізації в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ) України, а також виявлення проблем і бар'єрів, які впливають на ефективність впровадження цифрових рішень.

Успішні практики цифровізації

1. **Дрогобицька ОТГ:**

• Впровадження платформи "Дрогобич – Smart City" включає електронний кабінет мешканця, систему електронних петицій та мапу комунальних проблем.